

A MAGYAR CSALÁDTÖRTÉNET-KUTATÓ EGYESÜLET KIADVÁNYA

A maros megyei Rigmány imatermét díszítő családfák

IX. évfolyam, 1-2. szám

2019

IMPRESSZUM

Matrikula

a

MAGYAR

CSALÁDTÖRTÉNET-KUTATÓ

EGYESÜLET

kiadványa

matrikula@macse.hu

Felelős kiadó: *Reicher Péter*

Szerkesztők: *Mincsik Veronika, Szabó Előd*

Szaklektor (számítástechnika): *Lerch János*

Nyelvi lektorok: *Karancsiné Böröczky Judit* és

Mezőhegyi Gergő

Megjelenik évente négyszer: március, június, szeptember és december hónapokban.

A kiadvány szabadon és csakis díjmentesen terjeszthető. Kéziratokat a szerkesztő e-mail címére várunk legkésőbb a megjelenési hónap elsejéig.

A cikkek tartalmáért, beleértve a cikkhez kapcsolódó képanyagot is, a szerzők felelnek.

IX. évfolyam 1-2. szám

© MACSE 2019

TARTALOM

Szabó Előd:

A Familysearch mutatójnak

kritika nélküli használatáról

és az adathozzáférés egyszerűsége okozta

eredmény-inflációról

1

Dr. Barsi Béla:

A Hlavács család nyomán

a Vág völgyében

4

Dr. Babós Lajos:

Családfakutatás

nagyüzemi módon

(könyvismertetés)

26

Szerzőink figyelmébe

32

A Familysearch mutatójának kritika nélküli használatáról

és az adathozzáférés egyszerűsödése okozta eredmény-inflációról

Szabó Előd (szaeltan@gmail.com)

A familysearch.org (továbbiakban: FS) mutatója – mint ahogyan a nevében is benne van – mutatónak készült. Erre a célra majdnem tökéletes – hatalmas, korszakalkotó és teljesen új távlatokat megnyitó munka, amiért örökké hálásan lehetünk az azt létrehozó egyház szemléletének, kitartásának és önkénteseik áldozatos munkájának!

Manapság viszont egyre inkább tapasztalható, hogy hajlamosak vagyunk adatbázis formájában használni.

Ennek enyhébb formája, hogy a kutatók kritika nélkül elfogadják a mutatóban talált rekordban szereplő személyt, mint egyetlen lehetőséget!

Sajnos ide sorolható maga az FS saját fejlesztése is, amely a kutatók körében népszerű módon egy ideje lehetővé teszi, hogy a keresztelési indexben szereplő adatokat egymással összekapcsolva egy globális családfa épüljön. Ez a mutató ugyan egy ideje már javítható és kiegészíthető a családfák is, de mivel a forrása maga a mutató, gyakorlatilag könnyen ugyan az a helyzet állhat elő, mint az alábbi esetben.

Hiszen arra is van példa, hogy egy település teljes keresztelési mutatóját az FS oldalról exportálva azt egy település teljes feldolgozáshoz – mint már szerencsére meglévő és újból be nem gépelendő adathalmazt – tételes ellenőrzés nélkül felhasználják.

Azonban, ha egy település feldolgozására adjuk fejünket, az időnkét mégis rá kell szánni. Nem az elírások miatt kockázatos elsősorban, ha kritika nélkül használjuk a mutatót, hiszen azok jó része felismerhető, illetve utánanézhető. Elsősorban azért nem úszhatjuk meg a házasságok, halálozások – és a mutató megléte ellenére – a keresztelesek újbóli bevitelét (vagy a letöltött és előkészített FS keresztelési mutató rekordonkénti ellenőrzését), javítását, kiegészítését és az esetlegesen hiányzó bejegyzések pótlását, a duplikátumok törlését, mert a családfakutatás legtöbb esetben nem egy puzzle kirakó, ahol minden csak egy helyre passzolhat. Ez alkalommal érdemes minden genealógiailag használható nyomot szolgáltató adatot is felvinnünk a lehető legkisebb tévedési arány elérése érdekében.

A legnagyobb alaposság ellenére is tömegével vannak olyan kapcsolódási pontok, amelyeket nem lehet teljes biztonsággal megfelelő helyére tenni. Ezt főleg a korai református anyakönyvek adatszegénysége, a környező falvak anyakönyveinek hiánya és/vagy a település sok azonos neve okozhatja. Extrém esetekben azonos nevű házaspárok tucatja szerepelhet egy anyakönyvben, amelyek egy időben is élhettek. Korai református anyakönyvekben az anya nevének kiírása nélküli azonos nevű apák sokasága szerepelhet évtizedeken keresztül. Mindezek fokozhatják olyan kritikus állapotra a munkát, hogy a létező legtöbb dolgot igénybe véve (pl. a keresztszülők, házszámok, leszármazottak házszámai közötti kapcsolatok, leszármazottak házasságainak azonos irányba mutatása stb.) sem sikerül biztos eredményre jutni.

Ha csupán az FS keresztelési mutatót használjuk (akár be is vihetjük mellé a házassági, halálozási adatokat) a születések egy része nem lesz beazonosítható, ezáltal családfaágak fognak a levegőben lógni, vagy ami még rosszabb: téves szülőpárokhoz fognak kapcsolódni! Az így készült és publikált – minden eddigi családfa készítési tapasztalatot mellőző és egyszerű kirakós játékként lebonyolított – munka egy nagyobb településnél akár több ezer kapcsolódási és egyéb hibát is tartalmazhatna! Továbbá az apa-anya-gyermek nevére szublimált

adatbázis – mivel mutatóból készült – teljesen száraz végeredményt adna, ami mentes lenne minden árnyaló és a kapcsolódások helyes kiderítéséhez elengedhetetlen apró nyomtól. Ilyenek pl. az illető jogállása: (adózó, nemes, nemesedő), foglalkozása, az apa néhai-e, a keresztszülők neve és azok esetleges rokon

	A	B	C	D	E	F	G
1				gyermek keresztnéve	gyermek vezetéknéve	apa keresztnéve	apa vezetéknéve
2				vizsgált időszak: Csengersima református 1735-1741			
3				NAGY BETŰKKEL ZÁRÓJELBEN A HELYES NEVEK, a színek a hibák súlyosságát jelzik			
4				az akv 1735-ben kezdődik, nincs indexelve			
5	1738	Jul	28	István	Ramorsa (RAMOTSA)	István	Ramorsa (RAMOTSA)
6	1738	Aug	-	István	Fiót (TOTH)	András	Fiót (TOTH)
7	1739	Feb	11	Erzsébet	Nagy	János	Nagy
8	1739	Feb	13	István	Nagy	Péter	Nagy
9	1739	Mar	14	György	Tót	Péter	Tót
10	1739	May	18	(ISTVÁN)	(NAGY)	(PÁL)	(NAGY) - HIÁNYZIK AZ INDEXBŐL!!!
11	1739	May	23	János (SÁRA)	Gotár (GOFÁR)	Péter	Gotár (GOFÁR)
12	1739	Jun	29	György	Telegde (TELEGDI)	Ferencz	Telegde (TELEGDI)
13	1739	Aug	28	Miklós	Tóth	Bálint	Tóth
14	1739	Oct	20	István	Nagy	Sándor	Nagy
15	1740	Feb	8	Ilona	Jánibus (KÉREKES)	András	Jánibus (KÉREKES)
16	1740	Feb	17	Erzsébet	Remosta (RAMOTSA)	István	Remosta (RAMOTSA)
17	1740	Feb	17	Erzsébet	Remota	István	Remota (NEM LÉTEZŐ BEJEGYZÉS)
18	1740	Jun	27	Köver (KÖVÉR)	(LEÁNY)	János	Köver (KÖVÉR)
19	1740	Jul	14	Erzsébet (NAGY)	Nagy (ERSEBET)	Péter	Nagy
20	1740	Aug	8	Judith	Gotor (GOFÁR)	Péter	Gotor (GOFÁR)
21	1740	Aug	15	Anna	Tóth	János (TAMAS)	Tóth
22	1740	Sep	26	Mária	Szilagyi	János	Szilagyi
23	1741	Apr	6	Anna	Tóth	András	Tóth
24	1741	May	26	Sára	Tóth	Péter	Tóth
25	1741	Jun	3	János	Karkas (KARIKÁS)	Ferencz	Karkas (KARIKÁS)
26	1741	Jun	3 (6)	Sára	Beres (PETERFI)	István	Beres (PETERFI)
27	1741	Jul	19	József	Köver (KÖVÉR)	János	Köver (KÖVÉR)
28	1741	Dec	1	Borbála	Erdélyi	Mihály	Erdélyi

szülők neve és azok esetleges rokon kapcsolata, a lakóhely, születési hely, az utca, a telek- vagy házszám, az egyéb széljegyzetben felvitt adatok (halálozás ideje, házasság, válás, törvényesítés, katonaságra vonatkozó adatok, javítások). Nem is beszélve az anyakönyv nem hagyományos részeiből néha nagyon jól használható egyéb feljegyzésekről, mint pl. a konfirmáltak, penitenciát tartottak, iskolások, lakóösszeírások, áttértek, kitértek listáiról.

Azt sem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy az FS az egy könyvben szereplő anyaegyház és az esetleges filiáit természetesen az anyaegyház nevére indexelte. Több esetben az egy filmen szereplő kisebb falvak is az egyik nevére futnak, illetve a régen külön álló, de azóta egyesült településrészek korábban külön-külön keletkezett, azonos vallású anyakönyvei sincsenek mindig megkülönböztetve (pl. Cégénydányád külön

cégényi és dányádi református anyakönyvet vezetett). Ennél fogva a valós (pontosabb) születési hely megint csak a keresztelesek egyenkénti vizsgálatával és az adatok pótlásával állapítható meg.

Továbbá a temetők, gyászjelentők, internetes oldalak által szolgáltatott egy-egy személynél sokszor perdöntő adat nélkül összekapcsolgatott genom-halmaz ugyan nagyjából egységes és izgalmas képet mutatna, de esetleges hibái csak akkor derülnének ki, ha összehasonlítható lenne egy ugyan azt a települést feldolgozó hagyományos módszerrel elkészült adatbázissal.

Az ez irányú tájékoztatás azért is fontos, mert míg a korábbi generációk az FS mutató előtti időkben kezdték a kutatást – mondhatni, ahhoz szocializálódtak, hogy csak az az adat hihető és pontos, amelyről saját maguk győződtek meg. A felnövő generációk, akik már beleszületnek a mutatózott világba, nem biztos, hogy annyira kritikusak lesznek a mások által már beváltként használt dolgok iránt.

A számítógépes programok elengedhetetlenek a hatékony munkához, ám magához a családkutatás lépéseihez szükség van az emberi agyra. Az emberi agy a családfák elkészítése során még kis részben sem helyettesíthető gépi megoldással. Gondolok itt az önállóan dolgozó, több ezer duplikátumot összevonó algoritmusokra, amelyek annál több hibához vezethetnek, minél pontatlanabb, adatszegényebb egy anyakönyv. A családfakutatás eredményéhez, egy minden egyes lépésben többször átgondolt, visszaellenőrzött munkafolyamat kell, hogy vezessen.

Ha település feldolgozásról van szó, nem célszerű megúszni a gépelést. Nem mutatózásról, indexelésről van szó, hanem arról, hogy az anyakönyv minden használható adatát bármikor és bármennyiszer visszakereshetővé tegyük magunknak. Hogy ne maradjon egyetlen időközben felmerült ötletünk sem oly okból elodázott, hogy ahhoz több száz oldalt kellene újból átnéznünk – és ezért inkább nem tesszük meg.

Hiszen a meglévő, elkészült mutatók, indexek, az új adatok fellelése esetén számos újbóli visszaellenőrzésre adnak lehetőséget. Ehhez, ha az FS kereszteleési mutatóját importáljuk is, azt akkor is rekordonkénti ellenőrzéssel, egy hús-vér ember szemével látva és agyával értelmezve kellene rögzíteni magunknak a későbbi munkához! Már ez is évtizedekkel rövidíti meg a kutatás idejét és teszi hatékonyabbá – ugyan akkor törvényszerűen pontosabbá is – a munkát az elektronikus korszak előtti lapozgatós, jegyzetelési módszerhez képest.

Nem szabad tehát abba a hibába esnünk, hogy ezt a vívmányt időben még további töredékére próbáljuk rövidíteni azzal, hogy az FS mutatóban talált első (indexelt!) rekordot megtalálva, kétség-mentesen tovább is lépünk, és máris keressük annak további felmenőit...

Nagyon örvendetes, hogy gyakorlatilag pár kattintásra vagyunk minden információtól, és nagyszerű, hogy ez által módunk lehet nagyobb célok elérésére a kutatásban, de az adathozzáférés könnyebbsége általi esetleges kapkodás nem szabad, hogy elinflálja a családfakutatás eddigi jellemzőit: a ráfordított idő értékét és az ebből jó esetben következő alaposágot, pontosságot.

A Hlavács család nyomán a Vág völgyében

Genealógiai és etnográfiai közlemény

Dr. Barsi Béla (drbarsibela@gmail.com)

dr. Ács Péter Phd (ELTE) közreműködésével

Apai nagyanyai leszármazottként már évekkkel ezelőtt gondoltam Hlavács őseim kutatására. Miután nem állt rendelkezésemre az evangélikus vallású Olga nagyanyám keresztelési anyakönyvi másolatán és a szájhagyományon kívül (morva leszármazás) egyéb, a nehéz feladatot halogattam.

Ez kivételesen hasznosnak bizonyult, mivel az évek során mikrofilmre kerültek a felvidéki evangélikus egyházi kerületek bejegyzései. Nehezítette a kutatást azonban, hogy a tisztos polgári család múltjának feltárását nem könnyítették meg családi tulajdonban, esetleg levéltárakban lapuló birtokadományozási vagy nemesi oklevelek. Ráadásul számos névvariáció fordul elő ugyanazon család követeése során is, amelyek esetleg a szótó ismeretében azonosíthatók csupán: Hlavács, Hlavats, Hlavaty, Hlavaj, Hlawats, sőt Hlavatsik, Hlavacsek, Hlavcsó stb. A mormonok általi mikrofilmekből készült keresőprogramban – igaz, ritkán – a nevek durva elírásai is előfordultak, amelyek az eredeti bejegyzés gondos tanulmányozásából kideríthetők voltak. Mindenesetre a Liptói-medencében és a Vág völgyében Németlipcsén és Liptószentmiklóson, valamint a környező településeken nemcsak az evangélikus egyházi bejegyzéseiben található Hlavácsok, hanem a vizsgált időszakban (XVIII. -XIX. század) a katolikus egyház regisztereiben is sok Hlavács van, akik gyakran csak névrokonságban vannak egymással. Ez nehezíti a kutatást, a köztük lévő differenciálást viszont megkönnyíti a gyakori gyermekáldás és az anya – néha szász leszármazott – házastárs léte, ahogy ez az általam kutatott Hlavácsok esetében volt. Tekintettel a névvariációkra, a közlemény szövegében mindenhol a „Hlavács” családnevet említjük függetlenül az eredeti dokumentumokban lévőkötől.

A közlemény megírásában komoly és folyamatos segítséget kaptam dr. Ács Pétertől, aki a Liptói-medence népeinek demográfiai mozgásait illetően és konkrét etnográfiai kérdésekben eligazított.

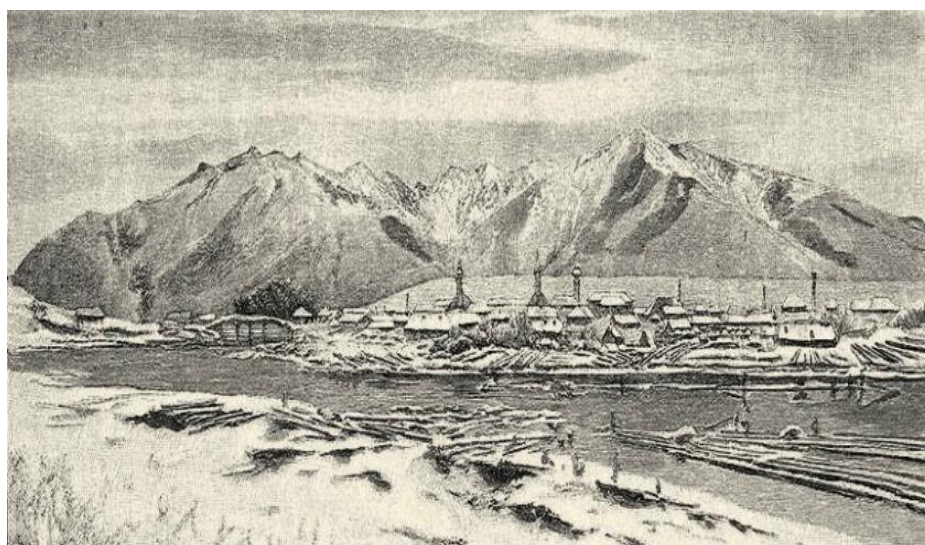
Alapvetően egy ősi szlovák ajkú Hlavács család leszármazását kutattuk, egy, a harmincas években megjelent újságcikk nyomán. Mint ismeretes, Németlipcse (1946 után a partizánok emlékére Partisanska Lupcsa) szász település volt szláv környezetben. Az itteni iparosodás egyik központja volt Liptószentmiklós mellett. Fakitermelés és kereskedelem, aranybányászat és aranyművesség folytán a Trianon előtti Felvidék gazdagságához jelentősen hozzájárultak. A XIII. században bányászattal foglalkozó szászok az évszázadok folyamán elszlávosodtak, de családnevük alapján ma is jól kutatható eredetük, főként Németlipcsén.

A kutatott Hlavács család ősei Liptószentmiklósról és az azt környező településekről származnak, amelyek idővel egymásba olvadtak. De a családomat érintő oldalág tagjai Németlipcsében vertek gyökeret a XVIII. században, ezért a kutatást ott indítottuk, majd a liptószentmiklósi plébániákon folytattuk. Az említett újságcikk (lásd később) hitelességének tisztázása érdekében, a család elágazásának pontosítását is tervbe vettük.

A család egyik ága tehát Németlipcséből származott le, amelynek adataira nemrég online kutatási lehetőség nyílt.

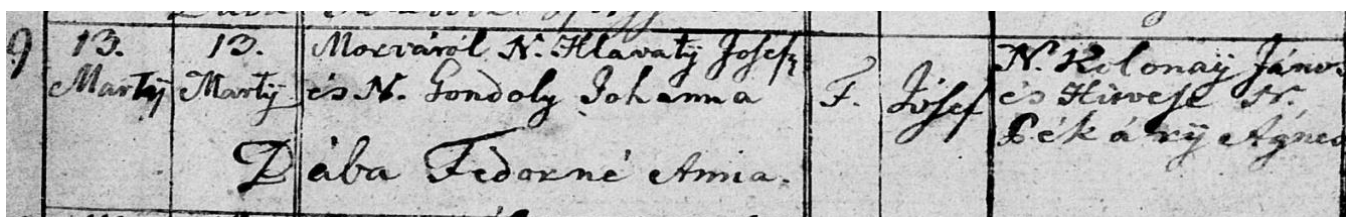
A településen gazdálkodó plebejus telepesek és a földbirtokosok mellett egy jómódú iparos és kereskedő réteg alakult ki, amely gondot fordított gyermekeinek iskoláztatására. Így volt ez az általam kutatott Hlavács család esetében is. Ennek néhány tagja a későbbiekben a mai Magyarország területére költözött, ahol iparát kedvező körülmények között űzhette, vagy kereskedhetett jó haszonnal. Itt született és élt Hlavács Dániel, akinek a születési anyakönyvéről és fényképéről másolatot kaptam rokonaimtól és sokáig ezekkel meg is elégedtem. Az állítólag morva származású ősöm és apja is fakereskedő volt.

Az alábbi tájképen (rézkarc báró Mednyánszky Lászlótól) az előtérben faúsztatás látható a Vág folyón.

Liptószentmiklós

Tájékozódó online vizsgálattal – még a fiúról apára keresés megkezdése előtt – szűrőpróbaszerűen a morva leszármazásra kerestem rá, és találtam is erre utaló bejegyzéseket egyes Hlavács családoknál, de ezek nem voltak összefüggésbe hozhatók Morvaországgal, hanem csak egy Morva nevezetű szlovák helyiséggel, így az általam kutatott családdal semmiképpen sem.

Ifj. Hlavaty József József fiának matrikulája 1823.03.13. Tusice

1825	16	17	Morvaország Hlavaty József nével Paulóly Anna	F. János	Keresztelték József, Keresztelték Agnes, Keresztelték nével János Mr. Keresztelték	17
------	----	----	---	----------	---	----

Ns. Hlavaty József János fiának matrikulája 1825.09.10. Tusice

A családi szájhagyományban szereplő morvai családi eredet tudomásom szerint ugyanis nem egy konkrét helységre vonatkozott, hanem Morvaföldre. Ezt alátámasztja az, hogy a Morva helységből való lezármazásra utaló további adat nem került elő.

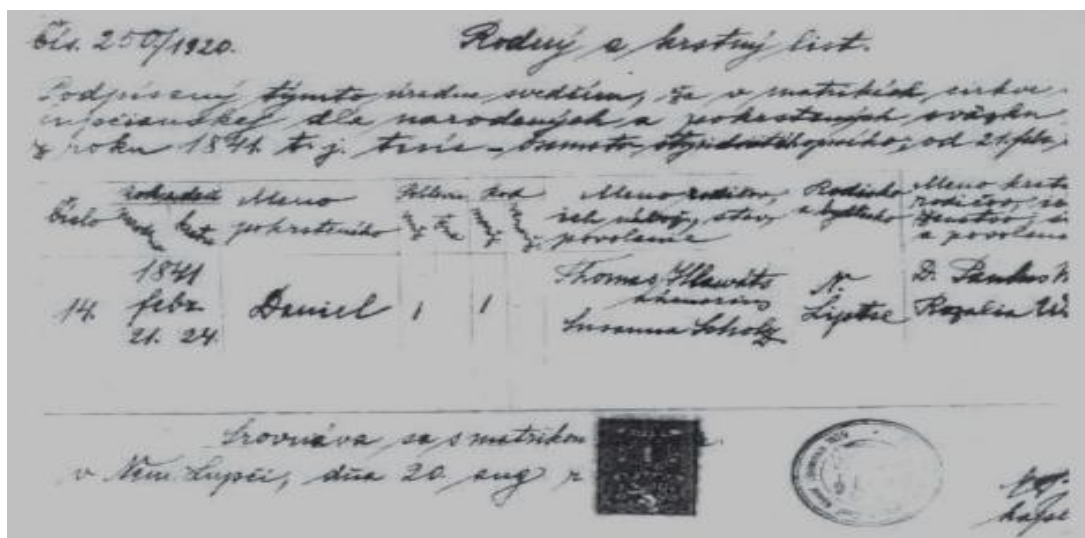
A németlipcsei ág

Hlavács Dániel

Az egyetlen fénykép Hlavács Dánielről leánya, Olga hagyatékából származik. Keresztlevelét Szabó Júlia lezármazottjától kaptam. Eredetijét már az online mormon mikrofilm-kereső program révén szereztem meg (Slovakia Church and Synagogue Books Mormonfilm – a továbbiakban SCSBMF)¹.

¹ SCSBMF: Partisanska Lupca 2004651 mikrofilm 144.kép.

Hlavács Dániel keresztlevele (másolat)

282

Febru 1841. n. n.

Dátum nativity & baptizmi.	Nomen Infantij	Sony Natabij	Parentes et eorū Conditio	Suscceptorum
Die 21. Feb. nativ. 24. baptiz.	Daniel	N. Siptsz	Thomas Hlavacs, athenarius Susanna Scholz	D. Paulus Urbaniz Rozalia Wjchany

Hlavács Dániel keresztlevele Németlipcse 1841.02.21

Eszerint apja, Hlavács Tamás is kereskedő volt, anyja, Scholcz Zsuzsanna pedig nyilván német származású.

A németlipcsei evangélikus egyházi feljegyzésekben számos testvérének keresztelési adata található.

12 Aprilis	Suly György	N. Siptsz	Thomas Hlavacs Susanna Scholz	Johanes Bmatik Rozalia Wjchany
------------	-------------	-----------	----------------------------------	-----------------------------------

Gyula György 1831-ben az elsőszülött fiú²

² Lj.1. 113. kép.

39	26 Juni	Blahov. P. Sarmas et Hlavács, Doktor lektoris a obecný i' mestský lekár, a manžel p. Agnesi roz. Hendl	Memeká Lupča 135	52 r.	zapálemí plia	Memeká Lupča 28 Juni	Ph.
----	------------	---	------------------------	----------	---------------	----------------------------	-----

Sámuel 1833-ban, aki körzeti orvos volt,

2 Juni	Julius	M. Supte	Johana Kefanicsky Thomas Hlavács Susanna Scholtz	Susanna Grabudaj Paulus Hlavács Koralia Vojtky
--------	--------	----------	--	--

és 1885-ben, 52 évesen halt meg³

8 Febr. 11. 10 b. yf	Paulina Dusan na	M. Supte	Dusana Madahary Thomas Hlavács, civis Dusana Scholtz	Johana Kutny Dom. Paulus Hlavács Koralia Vojtky
10 Febr. 11.				

Gyula matrikulája 1836⁴

6 Sept.	Bl. p. Kálmán Hlavács, st. d. ujici a syn Samuele D. a a obecného lekára, p. a Agnesy roz. Hendl		Memeká Lupča 135	20 r.	chroniké zapálemí vidov.	Memeká Lupča 8 Sept.	Ph.
------------	--	--	------------------------	----------	--------------------------------	----------------------------	-----

Paulina matrikulája 1839⁵

9i	8 Sept	14 Sept	Kálmán m. h. + 6 Sept. 1883	17	17	Blahovodný Pán Samuel Hlavács, Doktor obecný lekár Blah. P. Agnes Hendl.	M. Lupča M.	Johana Kefanicsky Blahovodný Pán Vid. gil Zmajid, Agnes Bl. Pán Emil W Hdy
----	-----------	------------	-----------------------------------	----	----	--	----------------	--

Hlavács Sámuelnek Kálmán nevű fia 1863-ban született - és meghalt 1883-ban⁶

Hlavács Dániel és Weil Ida házasságából született Hlavács Olga nagyanyám, és bátyja Hlavács Kornél, aki okleveles gépészmérnök, minisztériumi titkár, és az első Magyar Általános Biztosító Társaság műszaki tanácsosa volt.

³ Lj. 1. 37. kép.

⁴ Lj. 1. 128. kép

⁵ Lj. 1. 137. kép

⁶ Lj. 1. 257. kép

443.

50 Kt.

KIVONAT

a ... ág. hitv. evang. ... met egyház kereszteleési anyakönyvéből.

Kötet: II. Szakas: A. Lap: 107.

Ez nyolcvan négy

Sorszám	Éve, es napja		A megkereszteltek				Szülők neve, állása s állapota	Lakhely a ház számával	Keresztiatyák s anyák neve, állapota	Keresztelő lelkész neve	Jegyzet
	a születésnek	keresztelésének	neve	név	keresztelés	keresztelés					
312	nov. 28.	dec. 20.	Olga			Hlavács Kornél	...	Wiel Kornél	

Hogy ezen kivonat az anyakönyvi eredeti czikkkel szóról-szóra megegyezik azt ezennel saját nevem aláírásával s az anyakönyvvezetőjével bizonyítom.

Budapest, 1894. ik év ... hava 6. napján

L. Kovács
lelkész.

Hlavács Olga keresztleveleének másolata

Hlavács Olga (1874-1968)

Hlavács Kornél (1872-1930)

Olga mama édesanyja, Weil Ida Kornélia Budapesten született 1849. február 20.-án. Szülei, Weil Adolf Leopold és Lernberger Mária Terézia, augsburgi evangélikus, „birodalmi” németek voltak. Ida mama idős korában is csak törte a magyart. Gyakran mondta Bandi unokájának rosszalóan: „Pándi, te mész vérpad!” A német származásnak köszönhetően azonban Rodriguez André nagybátyám, hogy 1956-os disszidensként haladék nélkül megkapta a német állampolgárságot Münchenben. Ebbe a családba nősült nagyapám, dr. Rodriguez Béla. Jól tette. Olga mama ugyan nála néhány évvel idősebb, de finom és szép teremtés volt. Végtelenül pedáns, jó anya, majd nagymama, kiváló pedagógus. Nagyapám halála után, aki az orosz fronton 1914-ben elesett, egyedül nevelte két fiát, de ebben segítette, bátyja, Kornél is. Hadiözvegyként trafikot nyithatott.

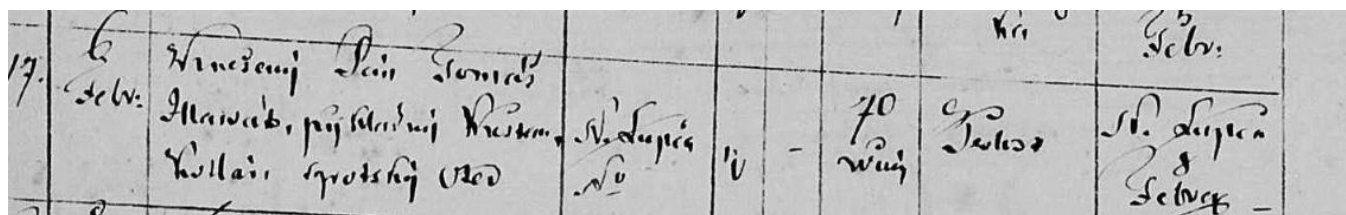
Otthon a kőszegi kadét

A Rodriguez testvérek

Kornél bácsi fiai, Kornél (Pubi) vadászbalesetben, és bátyja (Andor) is örökösök nélkül haltak meg, így ezen a fiúágon a Hlavács család kihalt. Erzsébet nevű leányát dr. Aczél Elemér sümegi főorvos vette el. Az ő Mária leánya, dr. Szabó János (hajdan építésügyi miniszter) felesége volt. Fiúk, ifj. dr. Szabó János orvos, és András. Leányaik Júlia és leánya Petra Júlia, valamint Andrea a leányági Hlavács rokonság élő tagjai, másodunokatestvéreim. Magam és fiaim, Barsi Béla, András és Gábor is a leányág leszármazottai vagyunk.

A fiúági leszármazást fiúról apára folytatva sikerült továbblépni a kutatásban, mielőtt az a Hlavács leszármazottak számára végkép a múlt ködébe veszne. Hlavács Tamás halálának időpontjában, 1865-ben 70 éves volt, ami alapján gyorsan megtaláltam születési bejegyzését, amely szerint ő nem Németlipcsében, hanem Kinorányban (Chynorany) született.

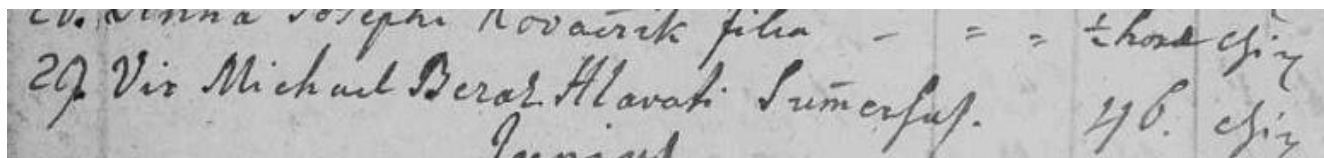

Hlavács Tamás halotti bejegyzése Németlipcse 1865.02.06.

A három Mihály nyilván unokatestvér volt: Hlavács Pál, István és János testvérek fiai. A három Mihály egyike lehetett Hlavács Tamás apja.

Hlavács Pál és István 1720-ban, Hlavács János 1725-ben a szomszédos településen Kiskeresnyén (Malé Krstenany) születtek¹⁰. Apjuk Hlavács János volt, anyjuk Katalin és Barbara.

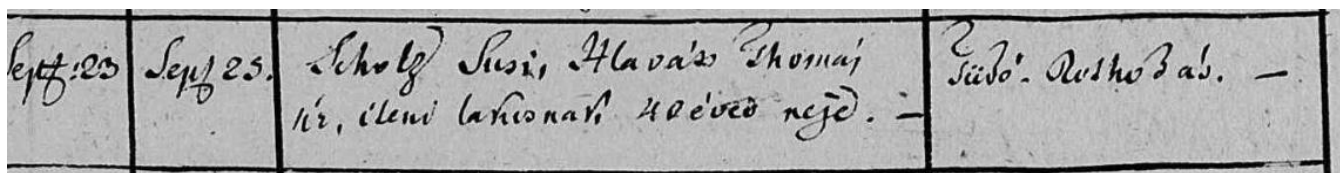
Hlavács Tamás apja tehát Mihály, anyja Magdolen József lánya, Éva volt. Ez utóbbi adatok válnak fontossá a kutatás következő fázisában. Mihály 46 éves korában halt meg ugyanitt Kinorányban 1820-ban.

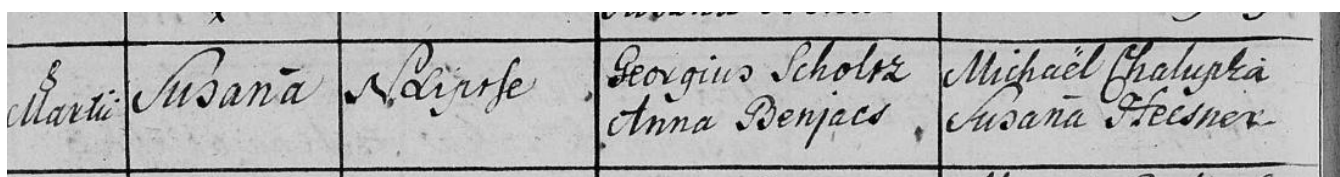
Hlavács Mihály fakereskedő halála 1820.05.29. Kinorány

Ebből számítható születési időpontja, amely 1774-re tehető, feltételezésem szerint Liptószentmiklós körzetében lehetett és a kutatást az ottani településekben volt célszerű a továbbiakban keresni.

A Scholcz család kutatásában is sikerült egy generációval feljebb kerülni. Scholcz Zsuzsanna halála időpontjában 40 éves volt.

Scholcz Zsuzsanna 1847.09.23. Németlipcse

Scholcz Zsuzsanna matrikulája 1806.03.08. Németlipcse

Scholcz Zsuzsanna apja Scholcz György, anyja Benjacs Anna volt.

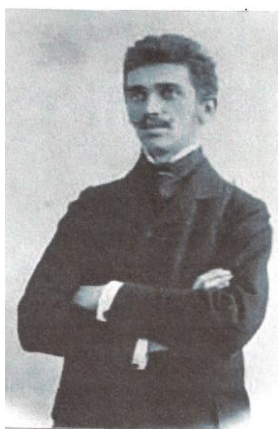
A Scholcz családra vonatkozó bejegyzések meghaladnák a kutatás kereteit és különálló közlemény alapját képeznék. A kiemelt különböző adatok azt mutatják, hogy Németlipcse életében jelentős szerepet játszottak.

A kutatás következő fázisában kísérletet tettünk a Hlavács család másik ága kiemelkedő egyéniségének – Harsányi Kálmánnak - származását és a család két ágának kapcsolatát tisztázni.

¹⁰ SCSBMF mormonfilm 5223302 22.-23.-és 27.kép. Kiskeresnye

Harsányi (Hlavács) Kálmán

(1876–1929)

Harsányi Kálmán¹¹

2018-ban Apámról monográfia készítése közben bukkantam rá Eöry Kató színművésznő naplójában¹² arra az újságcikk kivágásra, ami Harsányi Kálmán „Ellák” című drámájának Nemzeti Színházi bemutatójára hívja fel a figyelmet.

Barsi (Rodriguez) Ödön még fiatal színész korában Altaroth szerepét játszotta az „Ellák”-ban. Most, mint a dráma főrendezője mutatkozott be. A darab jelmeztervezője pedig rokona, másodfokú unokatestvére, Harsányi (Hlavács) Kálmánnak a leánya, Klára volt.

„Ellák” újságcikkben

¹¹ Szilas menti históriák 28. Palotai hírességek Harsányi Kálmán portré

¹² Eöry Kató naplója családi levéltárban

A rokonsági fok kimutatása bonyolította a kutatást. Lexikális adatok alapján Harsányi (Hlavács) Kálmán 1876. december 11.-én Mezőkövesden született. Matrikuláját végül a katolikus plébánián sikerült megtalálni, bár ő is, mint a felvidéki Hlavácsok általában, evangélikus vallású volt. A matrikulából kiderült, hogy apja is Kálmán volt, anyja Allesz Antónia katolikus vallású. A családnév magyarosítási engedélyét is rávezették a bejegyzésre¹³.

433	31	31	Csiszabet	ok.	feltes	Hlavács Kálmán	apja: Kálmán Hlavács	anyja: Allesz Antónia	ok.	1876. dec. 11.	Mezőkövesd
-----	----	----	-----------	-----	--------	----------------	----------------------	-----------------------	-----	----------------	------------

Harsányi Kálmán matrikulája 1876. december 11. Mezőkövesd

1906-ban feleségül vette Polányi Etelkát, három gyermekük született: Klára, Éva és Szabolcs. Testvéreinek matrikuláját is sikerült megtalálni:

10.	1871.	Ilona	"	nő.	trys	"	Tisz Hlavács B. ujfalu.	1871. márc. 20.	Ilona	Maria	"	ok.	1871. márc. 20.	Berettyóújfalu
-----	-------	-------	---	-----	------	---	-------------------------	-----------------	-------	-------	---	-----	-----------------	----------------

1871-ben Hlavács Ilona Berettyóújfalu¹⁴

Hlavács, Ilona	
született:	1871
származási hely:	Berettyóújfalu (Berettyóújfalu)
apa/gyám foglalkozása:	m. kir. áll. pénzt. pénztárnok
I. év:	1886
szak:	drá.
osztály:	1
II. év:	1887
osztály:	I
megjegyzés:	kimaradt: 1888. 1. 9.

Kiemelés az ELTE regiszteréből

Ilona bölcsészetet tanult, de betegsége miatt a 3. szemeszterből már kimaradt.

10.	1874.	Kornélia	"	nő.	trys	"	Hlavács Kálmán	1874. dec. 4.	Kornélia	Ottília	"	ok.	1874. dec. 4.	Berettyóújfalu
-----	-------	----------	---	-----	------	---	----------------	---------------	----------	---------	---	-----	---------------	----------------

Hlavács Kornélia, Ottília 1874¹⁵

¹³ Family search. Mormonfilm 623887 479. kép

¹⁴ Family search. Mormonfilm 4659944 139.kép

¹⁵ SCSBMF Revuca (Nagyőrce) mormonfilm 4948333. 293. kép

A matrikulán szerepel Hlavács Gyula, mint keresztapa, aki egyben a keresett nagyapa is lehetne. Azonban az idősebb Hlavács Kálmán születési és halálozási adatai alapján ez később nem igazolódik, viszont nagy valószínűséggel azonos a németlipcsei Hlavács Dániel 1831-ben született Gyula György keresztnevű fiával. Feltételeztük, hogy idősebb Hlavács Kálmán Rákospalotán halt meg, és szerepel az Állami Anyakönyvek XV. kerületi regiszterében. Megkönnyítette a kutatást az, hogy ifj. Harsányi Kálmán gyászjelentésében feleségét, Alles Antoniát özvegyként tüntették fel 1929-ben, de a leánya halálakor készült gyászjelentés szerint 1989-ben még életben volt. Így harminc évet kellett átnézni. Rögtön szinte a vizsgált időablak elején, 1901-ben jegyezték be Hlavács Jánost, aki 92 éves korában halt meg. Id. Harsányi Kálmán jelentette be a halálesetet családtagként. Továbbá az is kiderült, hogy Hlavács János felesége Várady Karolina, foglalkozása aranyművesség, születési helye Liptószentmiklós, apja neve pedig György volt.

A bejelentés időpontjától tovább keresve id. Harsányi Kálmán 1925. május 18.-án bekövetkezett haláláról szóló bejegyzést megtaláltam. Apja Hlavács János volt, anyja Váradi Karolina, és 78 éves korában hunyt el.

1925 máj 19	1925 máj 18 d.n 3/4 6103	id. Harsányi Kálmán nyug. atk. az állam- kiszáratási tanács Rákospalota Bp. m. 2	78 év	allos Antónia	Hlavács János Váradi Karolina	—	agg. k. i. nép. tag. m. Gyula
-------------------	--------------------------------------	---	----------	------------------	--	---	-------------------------------------

Idősebb Harsányi (Hlavács) Kálmán haláláról szóló bejegyzés az Állami Anyakönyvben Rákospalota 1925.05.18.¹⁸

Ennek ismeretében sikerült matrikuláját is megtalálni.

1901 április	P. álmán György	Hlavács János	Váradi Carolina	Basilides Václav Baderko Susanna
-----------------	--------------------	------------------	--------------------	-------------------------------------

Id. Harsányi (Hlavács) Kálmán matrikulája 1847.04.19. Jólsva (Jelsava)¹⁹.

Jólsva nem messze fekszik Nagyrőcétől (Revuca), ahol szülei házasságot kötöttek és ahol testvéreit is keresztelték.

¹⁸ Állami Anyakönyvek Rákospalota Halálozások 1925 május 19.

¹⁹ SCSBMF Jelsava - Revuca mormonfilm 4948304 251. kép.

25 ^o Sept.	Jan János	Goames Flavits	Samuel, Sophia Doker.	Andreas Gaderko.
	Jan János	Carolina Várady.	Paulus, Sus. Molloty.	Goames Morab, Ky.

Hlavács János és Várady Karolina házassága Jólsva 1829.05.25.²⁰.

			326.		
	A keresztelőj napja	A keresztelőj neve	Atja	Anyja	A keresztelőj helye
3.	6 ^o Aprilis	Gyula, László.	Hlavács János.	Várady Carolina.	Basilides Yoma. Gaderko Szuzsanna.

Hlavács Gyula László matrikulája Jólsva-Nagyőrce 1845.04.06.²¹.

12 ^{ko} -	Samuel István.	Jan Hlavács	Carolina Várady	Samuel Basilides Susanna Gaderko.
--------------------	-------------------	----------------	--------------------	--------------------------------------

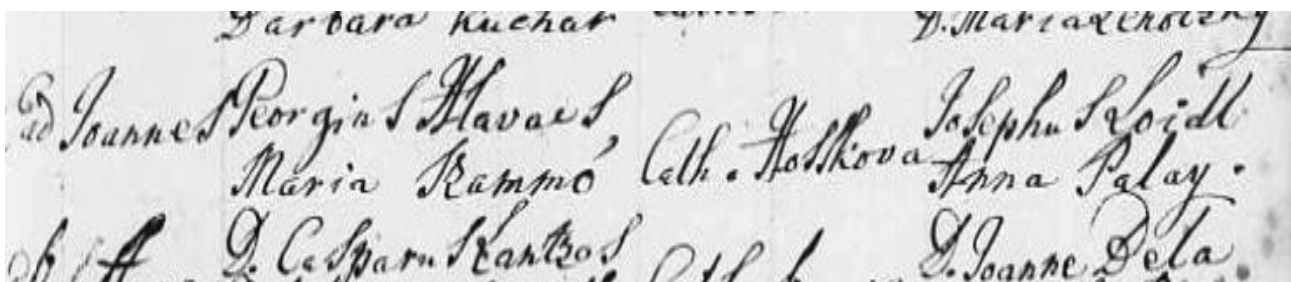
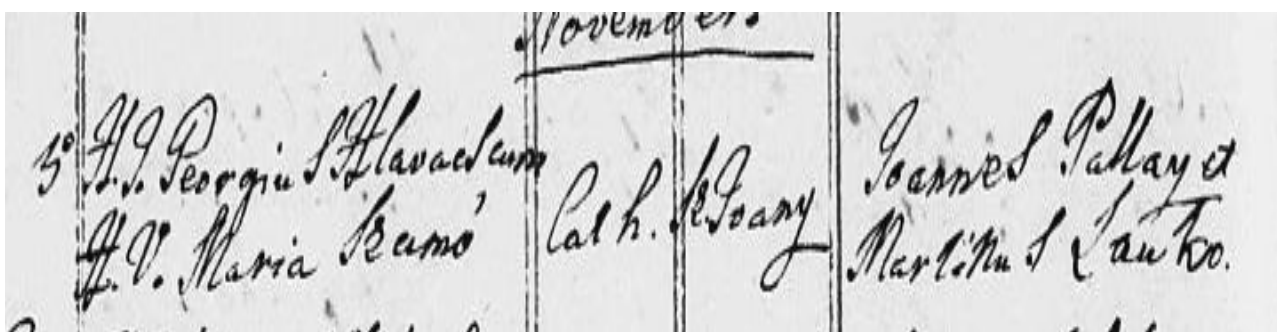
Hlavács Sámuel és István matrikulája Jólsva-Nagyőrce 1850.08.12.²².

A továbbiakban annak tisztázása érdekében, hogy a két Hlavács család milyen rokonságban van egymással, Hlavács János születési adataival és a születési helye (Liptószentmiklós), valamint apja neve ismeretében (György) lehetett próbálkozni. Ezeknek megfelelően volt az a Hlavács János, akinek apja György, anyja Szammó Anna volt, és akik Szentiván településről jöttek házasodni Liptószentmiklóstra. Szentiván 10 km-re fekszik Liptószentmiklóstól.

²⁰ SCSBMF Jelsava – Revuca mormonfilm 4948304 346. kép.

²¹ SCBCMF Jelsava – Revuca mormonfilm 4948304 211. kép.

²² SCBCMF Jelsava – Revuca mormonfilm 4948304 234. Kép.

Hlavács János matrikulája 1806.05.25. Liptószentmiklós²³Hlavács János és Szammó Mária házassága 1804.11.03²⁴

János apja Hlavács György volt, aki a generációs időablak figyelembevételével az lehetett, aki 1780. január 30.-án született Nagyfalun (Velicna).²⁵

Georgius Hlavacs		Tools
Slovakia Church and Synagogue Books, 1592-1935		
Name:	Georgius Hlavacs	
Event Type:	Baptism	
Event Date:	30 Jan 1780	
Event Place:	Veličná, Dolný Kubín, Slovakia	
Gender:	Male	
Father's Name:	Micha Hlavacs	
Mother's Name:	Doroth	

Hlavács György matrikulája 1780 Nagyfalun

Hlavács György testvére Mihály volt, aki ugyancsak Nagyfalun született 1774.07.03.-án²⁶

²³ SCSBMF mormonfilm 4945131 274. kép

²⁴ SCSBMF mormonfilm 4945131 373. Kép

²⁵ SCSBMF mormonfilm 2062278 760. Kép

²⁶ SCSBMF mormonfilm 2062278 739. Kép

Michael Hlavacs		Tools
Slovakia Church and Synagogue Books, 1592-1935		
Name:	Michael Hlavacs	
Event Type:	Baptism	
Event Date:	03 Jul 1774	
Event Place:	Veličná, Dolný Kubín, Slovakia	
Gender:	Male	
Father's Name:	Michaelis Hlavacs	
Mother's Name:	Doroth	

Hlavács Mihály matrikulája 1774 Nagyfalu.

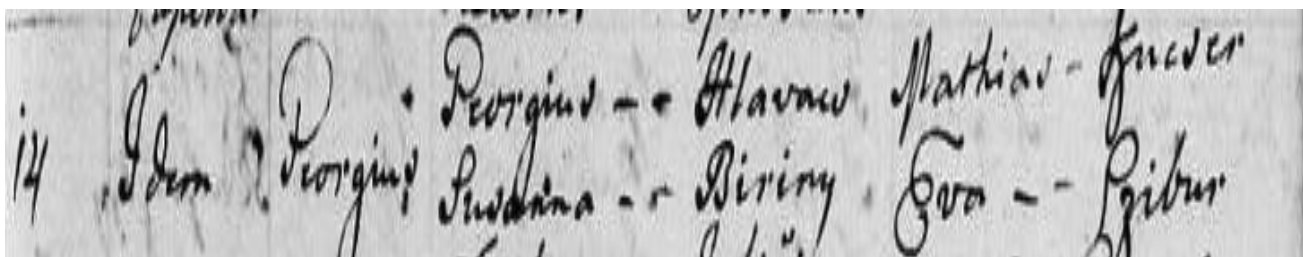
További feltételezéssel Hlavács Mihály azonos azzal, akinek a felesége Magdolen Éva volt és született 1794-ben Hlavács Tamás fiaként, akinek a fia pedig Hlavács Dániel volt Németlipcsén.

Végeredményben Hlavács Mihály és Dorottya a testvérek - Mihály és György - szülei, akikhez visszavezethető lehetne a Hlavács család és a két fiútól válhatna szét a két ága.

Sajnos a leszámaztatásnak gyenge pontjai vannak. Egyik ilyen, hogy Hlavács János, aki 92 éves korában halt meg Rákospalotán nem szülehetett 1806-ban, legfeljebb 1808 és 1810 között, vagy éppen 1809-ben a visszszámítás alapján.

A másik, amely valószínűtlenné teszi az okfejtést, az a tény, hogy a kutatott Hlavács család mindkét ága evangélikus volt és a hybbei Hlavács Jánost katolikusnak jegyezték be a keresztelésénél.

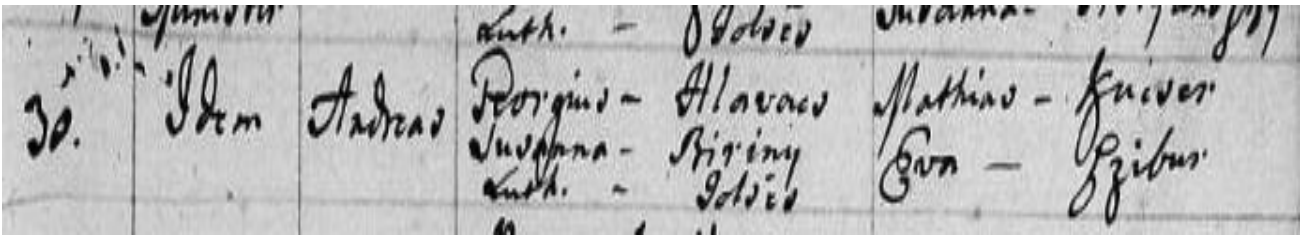
Sokkal valószínűbb, hogy Hlavács János apja Hlavács György I. Nagyrőcén (Revuca) született 1782, január 14.-én. Az ő apja szintén György, anyja Berényi Zsuzsanna volt, mindketten lutheránusok²⁷, amit András fiúk matrikulája jelez²⁸.

Hlavács György I. matrikulája Jólsva Nagyrőce 1782.01.14.

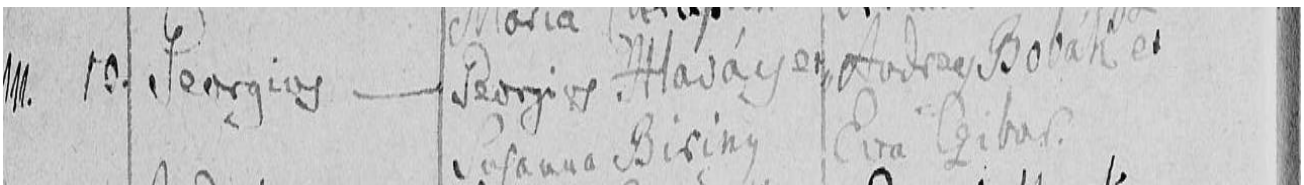
²⁷ SCSBMF mormonfilm 1978924. 199. kép

²⁸ SCSBMF mormonfilm 1978924. 225. kép

Hlavács András matrikulája Jólsva Nagyrőce 1784.03.30.

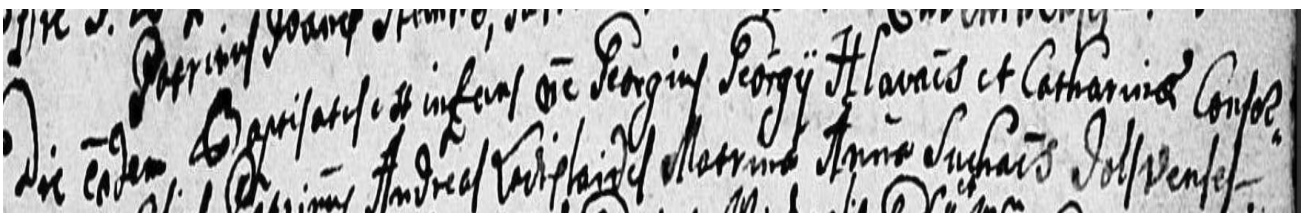
Zavart keltő, hogy 1792 december 10.-én még egy György II. fiúk született²⁹.

György II. keresztelese Nagyrőce (Revuca)

Koruk alapján mindkettő lehetett apja az 1809-ben született Jánosnak, (inkább György I.) de János keresztelését nem sikerült továbbra sem megtalálni. A valószínűségét ennek a leszármazásnak fokozza az a tény, hogy Hlavács János Revucán vette el feleségül Várady Karolinát.

Apjának, az id. Hlavács Györgynek a matrikuláját sikerült megtalálni, a még idősebb Hlavács György és Katerina fiaként, aki 1746.04.05.-én szintén Jólsván született³⁰.

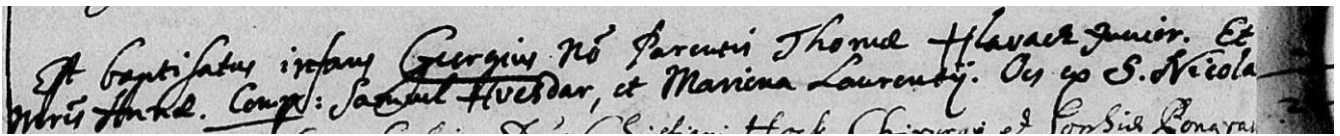
A még idősebb Hlavács György matrikulája

A tovább kutatást ettől kezdve lehetőség hiányában már a katolikus bejegyzések között kellett keresni, értelemszerűen Liptószentmiklóson, ahol az evangélikusokat is katolikus plébánián keresztelték meg.

1701. április 23.-án jegyezték be itt Hlavács Tamást, aki ifjabb Hlavács György és Anna fia volt. Ebből következik, hogy egy idősebb Hlavács György is létezett, mint a kutatható legősibb Hlavács a férfi vérvonalon. Úgy tűnik, hogy Harsányi Kálmán családfája nagy valószínűséggel idáig vezethető vissza.

²⁹ SCSBMF mormonfilm 1978924. 39. kép

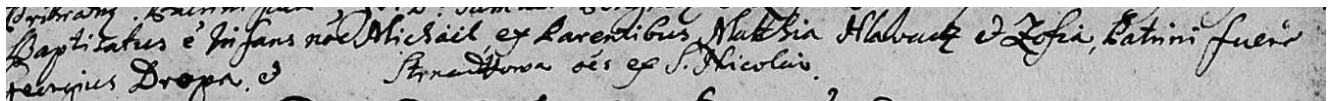
³⁰ SCSBMF mormonfilm 1978923 253. kép

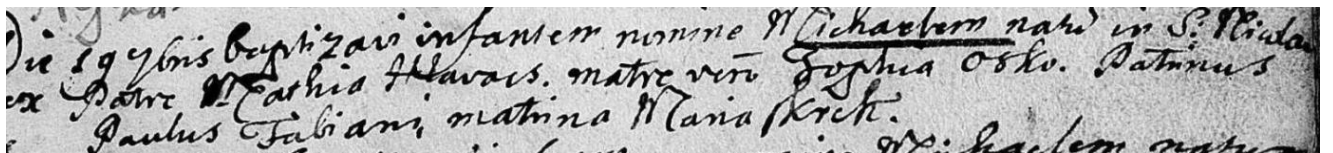
ifj. Hlavács György matrikulája Liptószentmiklós 1701.04.23.

De a századforduló előtt és után két Hlavács Mihály kereszteléséről szóló adat is található, akik valószínűleg a fenti Hlavácsok rokonai voltak.

Az apa mindkét esetben Hlavács Mátyás, az anya pedig Zsófia illetve Oskó Zsófia.

Hlavács Mihály matrikulája 1699. szeptember 31

Hlavács Mihály matrikulája 1714.09.01.³²

A Mihály keresztnévű Hlavács fiúk megjelenése alapján valószínű, hogy a németlipcsei ág Hlavács Mihályja valamelyikük utóda volt és tőlük válhatott szét a liptószentmiklói evangélikus Hlavács család két ágra. Ennek nem mondanak ellen azok az adatok, amelyek az 1700-as évek derekán, 1752 és 56 között Nyitrazsámbokrét településen kereszttelt három Hlavács Mihály unokatestvérre vonatkoznak, mivel egyikük lehetett a németlipcsei Hlavács Tamás apja.

A liptószentmiklói evangélikusok halotti bejegyzései között szerepel Hlavács János (nem a keresett) haláláról szóló írás, amely szerint 32 éves korában, 1844.04.25.-én halt meg, felesége Benikovszky Anna, foglalkozása kézműves. Ez utóbbi igazolja, hogy a liptószentmiklói Hlavácsok közül számosan aranyművesek voltak, és kiterjedt volt a rokonságuk³³.

Hlavács János kézműves, nemes Bze.	Szent.	Apr.	Zöldi	32 éves H. M.
Benikovszky Anna feje	Miklós	25.	gyaladaj	

Hlavács János halála 1844.04.25. Liptószentmiklós

³¹ SCSBMF mormonfilm 4945510 19. kép.

³² SCSBMF mormonfilm 4945510 37. kép

³³ SCSBMF mormonfilm 2002477 379. kép

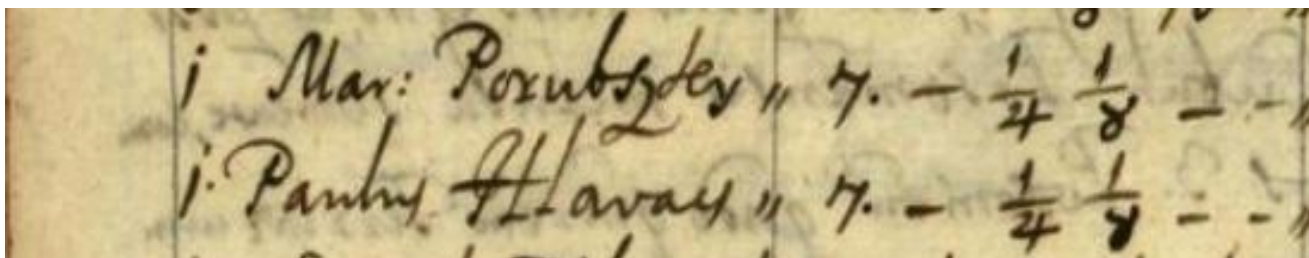
Az 1720. évi országos vármegyei összeírásban szerepel Hlavács Pál és Porubszky Márton. Hlavács Pál szerint földje után adózó tagja volt a liptói Hlavács családnak. Valószínűleg nem véletlenül kerültek az adózók listájában egymás mellé, mint telkes gazdák.

**alap településrész
adózők**

Michael Kubáni; Martinus Benedicti; Joannes Prehradny; Matthias Kotta ifj.; Martinus Porubszky; Paulus Hlavacs;
Bujo; Georgius Jesovics;

Kiemelés az 1720. évi országos összeírásból³⁴

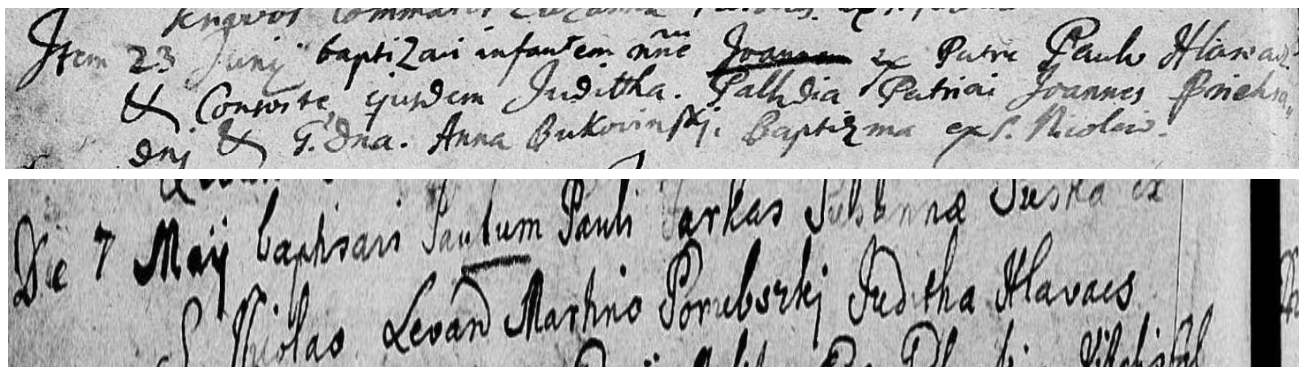
A liptószentmiklósi bejegyzésekben található Hlavács Pál fia János is, aki 1716-ban született és felte-

hetően az adózó Hlavács Pál fia volt.

Hlavács János matrikulája 1716.06.23. Liptószentmiklós

A liptószentmiklósi egyik bejegyzésben szerepel keresztszülőként Hlavács Judit és Porubszky Márton 1739-ben³⁵.

Hlavács Judit és Porubszky Márton keresztszülők

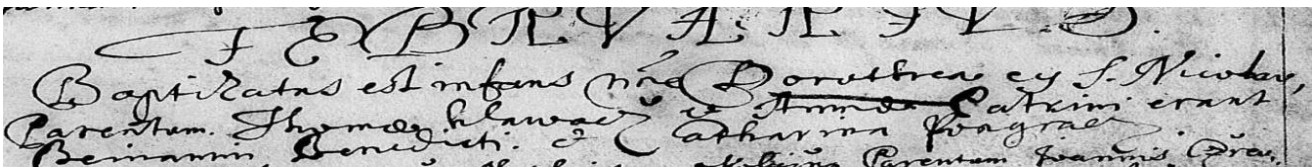
Az 1720. évi összeírásban szereplő Porubszky Márton adózó leszármazottja valószínűleg az a Porubszky János, aki Hlavács János és Várady Karolina 1829-ben kötött házasságánál tanú volt.

³⁴ MNLOL 1720. évi országos vármegyei összeírás (Liptó)

³⁵ SCSBMF mormonfilm 4945510 186. kép

A Vág völgye az, ahol a családkutatás szálai összefutnak. Ennél jobban nem igazolható az újságíró cikkében megjelölt Barsi Ödön és Harsányi Kálmán rokonsága.

Lehet, hogy csupán „jól értesült” újságírói szenzációkeltéséről volt szó az érintettek tudta nélkül. Annyi azonban bizonyos, hogy a Hlavács család egyes tagjai a társadalmi életben jelentős szerepet játszottak, és egyesek igen jó módban éltek. Erre utal, hogy már a XVII. század végén számos alkalommal voltak kereszt-szülők, házassági tanúk. Jól mutatja ezt számos bejegyzés közül az alábbi³⁶. Pongrácz Katalin keresztanya az akkori társadalmi életben kiemelkedő család tagjának számított.

Hlavács Tamás és Anna leánya, Dorottyia született 1693-ban.

A Hlavácsok között azonban nemcsak jómódúak voltak, amint látható az alábbi, egy bizonyos Hlavács János (kora alapján nem lehet azonos a kutatott Jánossal) halotti bejegyzésén, hogy már akkor is voltak koldusok (mendicus = koldus, csavargó latinul)³⁷

28.	25 ^{ia}	Joannes Hlavati Viduar, Mendicus	Spl. Iuan Andrasova	mafe	circa 70 annor
-----	------------------	-------------------------------------	------------------------	------	----------------------

A koldus Hlavati Joannes halotti bejegyzése. 1887. Szent Iván.

De nem is a rokonság ténye az, ami a legfontosabb volt kettőjük kapcsolatában, hanem az a feltétlen tisztelet és vonzódás a nagy drámaíróhoz és költőhöz, aki a magánéletével is példaképül szolgálhatott minden hazáját szerető embernek. Igazi patrióta volt, aki a balkáni harctéren is bizonyította bátorságát az ott szerzett súlyos sérülésével.

Schöpflin Aladár azt írta róla, hogy egészen eredeti és különleges volt minden írása³⁸. Barsi Ödön előszeretettel szavalta rendezvényeken verseit, adaptálta írásait (Páter Benedek, Kristálynézők) rádiószínpadra. Jelentősek műfordításai is (Balsac, Zelma Lagerlöf). Különleges élményben volt része annak, aki halálának 10. évfordulóján hallhatta a Magyar Rádióban rendezett emlékestet. Harsányi Kálmán legismertebb verseit (Hűlő napok, Csönd) Bajor Gizi és Uray Tivadar adta elő. A megzenésített verseknek pedig Nagykovács Ilona volt az előadója. Az emlékestet végül öt részes hangjáték fejezte be, a „Kristálynézők”, amelyet Harsányi Kálmán regényéből rádiószínpadra írt és rendezett Barsi Ödön. Egyik legszebb rövid verse a „Poetika”, amely költői hitvallása lehet.

³⁶ SCSBMF mormonfilm 4945510. -6. kép

³⁷ SCSMB mormonfilm 4945513 93.kép

³⁸ Schöpflin Aladár: Harsányi Kálmán Nyugat, 1929/12.

Gránitsziklából, döngő kalapáccsal
Szikrázva zengő rímeiket kiverni,
Valaha ez volt a poetikám,
Mindent akarni, mindent merni,
Vágtatni villám-robogással
Lánggal lobogó meteor-paripán.

Szeretnék most oly halkán muzsikálni
Mint néha kettőnk közös poharában
Az édes mustból fölpezsgő szemek,
Vagy mint imádság-szók a rácsos ágyban,
Hol egy kis szűz készül magába szállni,
Hogy holnap első vágyát gyónja meg.

Fiatalon, 53 éves korában halt meg 1929. május 31.-én. Gyászjelentésén láthatók kitüntetései, amelyeket nem érdemtelenül szerzett.

Mezőkövesden és Rákospalotán utcát neveztek el róla. Utolsó lakhelyén emléktáblát helyezett el a Vörösmarty Irodalmi Társaság, az utóbbit az ötvenes években lebontották, de 1989-ben a XV. kerületi önkormányzat helyreállította.

Összefoglalás

A szerző fontosnak találta családi indíttatásból egy nem eléggé ismert polgári család leszármazását kutatni és közreadni, rámutatva arra, hogy közülük egyesek igazi patriótaként kiemelkedő szerepet töltek be hazánk gazdasági, politikai és kulturális életében.

Családfakutatás nagyüzemi módon

Dr. Babós Lajos (dr.babos.lajos@gmail)

Erdélyben a Székelyföldön, pontosabban a Nyárádmentén lakik az én kedves ref. lelkész barátom Rigmányban, aki megcsinálta a 277 fős falujában élő 18 családnak a családfáját kb. 1 méteres leporellószerű tablókra megrajzolva. Ezek az imaterem falát díszítik körbe-körben, a többi kisebb tabló asztalon van elhelyezve. Csodálatosak.

A rigmányi imatermet díszítő családfák

Nos, innen jött az ötlet, hogy megcsinálnám második otthonomnak, Lacházának is a családfáit. Jaj, de Lacháza lakóinak a száma közel 9000, és szinte megszámlálhatatlan különböző családnév van nyilvántartva. Ez nagyon sok! Úgyhogy leszűkítettem a kört az 1739-ben regisztrált legnagyobb 20 családra, akik még az őshazában, a Belsőfaluban születtek a Dunaparton. Ezek a következők rendre, gyakoriság szerint: **Bak, Tóth, Kovács, Gózon, Szabó, Kis, Varga, Takács, Bodor, Gál, Molnár, Nagy, Bece, Fáncó, Gacs, Szecsei, Bagi, Doma, Jaksa és Korsós.** (A kövéren szedett családok azok, melyek manapság is élnek szép számmal Lacházán.)

Barátomnak könnyű dolga volt, hiszen az ismert hívők felmenőit kellett csak felkutatnia, az ősfájukat elkészíteni. Ezt nevezik másként az *ismertből az ismeretlen felé (visszafelé)* metodikának. Ezt az eljárást azonban nem követhettem, mivel a szóban forgó családok mindegyikét személyesen kellett volna felkeresni kiindulásképpen. Csak a másik módszer, az ősök leszármazottjainak a kutatása jöhetett szóba. Azonban kik voltak az ősök, akik ugyebár teljesen ismeretlenek? Vagyis az *ismeretlenből az ismeretlen felé (lefelé)* voltam kénytelen keresni az ősi családokat, ami nem volt egyszerű.

Közel tízéves adatgyűjtésem során mintegy 32.000 nevet írtam ki az alábbi adatbázisokból:

- 1699-es, 1720-as és 1738-as összeírások
- ref. egyházi anyakönyvek 1739-től napjainkig
- polgári anyakönyvek 1896-tól 1980-ig
- FamilySearch adatbázisa a születéseket illetően 1895-ig
- személyes adatközlések.

Az adatokat a Family Tree Maker 2016 családfaépítő-program segítségével dolgoztam fel, melynek során két nagy csoport bontakozott ki:

1. primer családok, melyek ősei a Belsőfaluban születtek,

2. *szekunder* családok, melyek ősei az idők folyamán beházasodtak, máshonnan nősültek be.

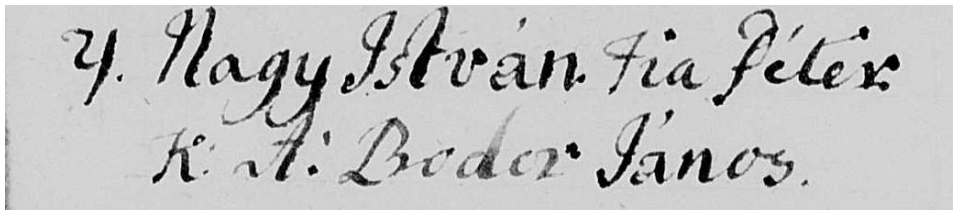
Összességében 366 család leszarmazási tábláját, nemzedékrendjét állítottam fel, melyek közül 261 család napainkra kihalt. A maradék 105 család családfáit könyv alakjában adtam közre kiegészítve fotókkal, összesen 350 oldalon 11 pontos betűmérettel. (Ha a ma már nem élő családokat is közöltem volna, akkor a könyv terjedelme megduplázódott volna.)

Az alábbi táblázat családnév szerinti bontásban mutatja az egyes családok levezetett családfáinak a számát.

Család	Legtávolabbi őszületése	Leszarmaztatott családok száma					
		Primer	<i>Szekunder</i>	Összesen	Napjainkban is élő – közölt		
					Primer	<i>Szekunder</i>	Összesen
BAK	1700	17	9	26	9	5	14
BECZE	1658	2	-	2	2	-	2
GACS	1648	6	11	17	1	4	5
GÁL	1650	6	7	13	1	1	2
GÓZON	1682	8	4	12	2	-	2
JAKSA	1697	6	5	11	3	2	5
KISS	1673	16	9	25	2	2	4
KORSÓS	1710	5	8	13	3	3	6
KOVÁCS	1688	19	34	53	10	5	15
MOLNÁR	1722	7	16	23	1	2	3
NAGY	1680	19	39	48	4	6	10
SZABÓ	1733	10	21	31	6	-	6
SZECSEI	1690	7	6	13	3	3	6
TAKÁCS	1688	12	2	14	1	-	1
TÓTH	1656	16	32	48	7	10	17
VARGA	1690	8	9	17	3	4	7
Mindösszesen		154	212	366	58	47	105

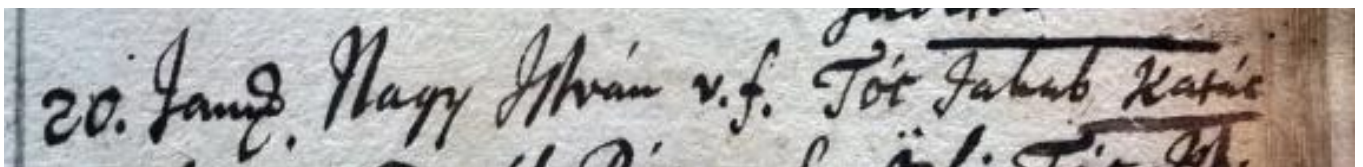
Megjegyzések a kiadvánnyal kapcsolatban

– Az összeállítás nem teljes és egész. Akik kimaradtak a felsorolásokból, annak elsősorban a kezdeti egyházi anyakönyvezés hiányos és elégtelen adatközlése az oka. Így például első ránézésre ember legyen a talpán, aki megmondja, hogy melyik Nagy Istvánnak született Péter nevű fia, amikor több Nagy István is élt egy időben.

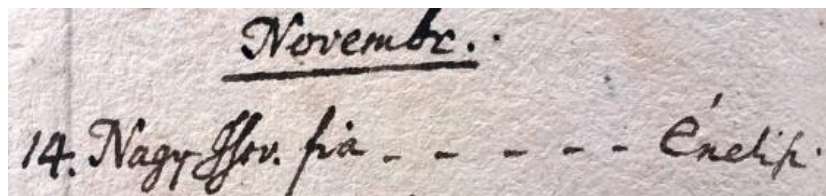
Keresztelési anyakönyvi beírás 1739. január 21-én

Vagy például melyik Nagy Istvánnak melyik fia vette feleségül Tóth Jakab Kata nevű lányát?

Házassági anyakönyvi beírás 1751. január 20-án

És melyik Nagy Istvánnak melyik fia halt meg, és hány évesen?

Halotti anyakönyvi beírás 1769. november 14-én

Mindezeket kibogozni 366 család esetében szinte reménytelennek tűnt a kezdet kezdetén.

Másodsorban pedig azért hiányozhatnak családtagok, további leszármazottak, mert az apa egy másik, ismeretlen helységben nősült meg.

Ugyancsak ismeretlen, azaz nincsenek beírások az anyakönyvekben az 1770. március és 1774. április közötti házasságokra, valamint az 1770. július és 1772. február közti időben elhunytakra vonatkozólag.

Mivel a századfordulót követően egyre többen születtek már kórházban valahol Budapesten, ezért ezen újszülöttek sem ismeretesek, minthogy ott lettek anyakönyvezve, ahol megszülettek, s nem pedig Lacházán.

És persze az Adatvédelmi Törvények sem engedik, hogy az élők adatai publikusak legyenek.

- Tudni kell, hogy az egyházi anyakönyvekben általában a keresztelés időpontját rögzítették, a tényleges születés napja ettől eltérő is lehet. Ahol csak évszámmal van megadva a születés, ott az elhunyt korából lett az visszaszámolva, amit gyakran bemondásra vagy ránézésre állapítottak meg, tehát kételkedve kell ezeket a születési adatokat elfogadni.
- A beházasodottakat a FamilySearch alapján kutattam fel. Amennyiben több személy is szóba jöhetett, akkor kénytelen-kelletlen volt választanom azon meggondolás alapján, hogy korban illő, Lacházához legközelebb lakó és református felekezeti a legnagyobb valószínűséggel az illető.
- Ahol hiányzik a családi esemény helyének feltüntetése, ez nemcsak azért van, mert eleve ismeretlen, hanem azért is, mert a nagy járványok idején, mint például az 1866-os őszi pestisjárványkor a keresztelesek beírására már nem futotta, mivel naponta 20-30 embert kellett eltemetni.
- A hely- és személynevek a ma használatos írásmóddal kerültek leírásra, kivéve Pereget, amely hivatalosan Kiskunlacháza, annak úgymond a II. kerülete.
- Sajnálatos módon az előneveket, mint például Puhi Nagy vagy Örsi Tóth el kellett hagyni, mert az adatok egyeztetésekor ez igen zavaró volt. Volt, akinek négy-öt előneve vagy ragadványneve is volt. Például Alsó Nagy Istvánnak, aki a Dunaparton lakott, született egy fia, aki nősülésekor már a Katona előnevet kapta. S amikor másodszer is megnősült és mestersége is volt, akkor pedig a Kovács előnévvel illették, halálakor pedig az Öreg jelzőt biggyesztették a neve elé.
- A más családba született gyerekek nevei nem kor szerint, hanem abc szerinti felsorolásban vannak megadva.
- A közölt családfákat szűrőpróbaszerűen leellenőriztem, egyben igyekeztem régi fényképeket is beszerezni majd beilleszteni a kiadványba, hogy színesítsem az amúgy száraz adathalmazt.
- A közel 100.000 adat kiírása és a számítógépre való felvitele során a legnagyobb gondosság és odafigyelés ellenére is sajnálom, de akadhattak elírások, elcsúsztatások.
- A közölt leszármazási táblák az Adatvédelmi Törvénynek megfelelően csonkítottak.
- A fentiekben közölt hiányosságok ellenére minden érdekelt beillesztheti a saját családfáját, amennyiben ismert személy(ek)re rákeres. Aki pedig nem a családfáját óhajtja felépíteni, az pedig korképet nyerhet a mindenkori társadalmi berendezkedésekről (birtokviszonyokról), fejlődésről (foglalkoztatásokról) és mobilitásról.

A nemzedékrendekben alkalmazott jelölések a következők:

. = hivatkozott dokumentum éve

Y = szülő(k)

* = születés

∞ = házasság

† = elhalálozás

+ = házastárs, és

☺ = gyerek(ek)

C = (conditio) foglalkozás, polgári állás, rang, társadalmi státusz

N. N. = (nomen nesco) ismeretlen nevű

[] = azonosító szám többszörös házasság esetén

A könyv elülső, illetve hátsó borítója

Egy szekunder család családfája

1 **Bak Sándor II.** Y:Sándor+Lukács Zsófia *:*18 nov. 1881 Szank †:16 ápr. 1938 Kklacháza*

C:*földműves*

+**Móri Borbála** Y:*Antal+Pintér Borbála *:*15 dec. 1888 Kklacháza ∞:29 jan. 1910 Kklacháza †:11 nov.**

1981 Kklacháza

2 **Bak Gábor** *:*12 nov. 1910 Kklacháza †:15 jan. 1979 Kklacháza C:férfi szabó*

+**Kovács Erzsébet** Y:*Péter+Magyar Erzsébet *:*16 jún. 1921 Kklacháza**

∞:*26 okt. 1946 Kklacháza †:01 júl. 1987 Kklacháza*

2 **Bak Sándor** *:*08 márc. 1912 Kklacháza C:földműves+TSz-tag*

+**Horváth Zsófia** Y:*Gyula+Korsós Zsófia *:*21 dec. 1921 Kklacháza ∞:19 jún. 1954 Kklacháza**
 †:*17 nov. 2005 Kklacháza C:földműves*

2 **Bak Károly** *:*08 aug. 1913 Kklacháza C:MÁV-pályamunkás*

+**Pámer Rozália** Y:*István+Molnár Zsófia *:*02 márc. 1928 Szeged ∞:26 okt. 1946 Kklacháza**

2 **Bak Antal** *:*10 febr. 1915 Kklacháza †:03 okt. 1917 Kklacháza*

2 **Bak Borbála** *:*20 dec. 1916 Kklacháza*

+**Gudra Sándor** Y:*Imre+Diószeghi Julianna *:*19 máj. 1912 Kklacháza**

∞:*01 jan. 1938 Kklacháza C:földműves*

2 **Bak Antal** *:*10 jan. 1919 Kklacháza †:21 nov. 1920 Kklacháza*

2 Bak Mária *:20 szept. 1921 Kklacháza †:08 okt. 2008 Kklacháza

+Seregély János Y:János+Demeter Anna *:25 nov. 1909 Kklacháza

∞:30 nov. 1940 Kklacháza †:30 jan. 1973 Kklacháza C:kőműves ☺:Éva+János+Mária

2 Bak Eszter *:23 ápr. 1924 Kklacháza

2 Bak Eszter *:17 máj. 1926 Kklacháza †:04 febr. 1927 Kklacháza

2 Bak Emília *:01 okt. 1928 Kklacháza †:19 ápr. 2010 Kklacháza

+Valentyik János Y:Pál+Rácz Teréz *:14 okt. 1926 Kunadacs ∞:29 okt. 1949 Kklacháza

C:gyári munkás ☺:Emília+Emília Erzsébet+Erzsébet

2 Bak János *:10 júl. 1931 Kklacháza †:28 okt. 1986 Kklacháza

C:géplakatos+Vízművek-dolgozó+gyári munkás

+Kondor Rozália Y:Pál+Ende Erzsébet *:04 okt. 1934 Szatmárhegy

∞:23 nov. 1957 Kklacháza †: 15 okt. 2012 Kklacháza C:szövőnő

Bak Sándor

Horváth Zsófia

Szerzőink figyelmébe

A szerkesztőség családtörténeti tárgyú cikkeket, könyvismertetések, illetve az egyesület életével és szakmai rendezvényekkel kapcsolatos beszámolókat vár az egyesület tagságától és az érdeklődő olvasóközönségtől egyaránt.

Kérjük, hogy:

- a lehető legjobban ellenőrizték állításait, szakirodalmi, levéltári hivatkozással, példával támasszák alá; arról írjanak, amit jól ismernek.
- a cikkeknek a hiánytalan, végleges, „nyomdakész” változatát adják le, leadás után nincs már mód a változtatásra!
- az átírásokhoz az eredeti irat olvasható minőségű (de nem több MB-os terjedelmű) fényképét a lektorok számára mellékeljék, még akkor is, ha nem lesznek a cikkbe beillesztve.
- a cikkbe beillesztésre kerülő képek lehetőleg legyenek jó felbontásúak, de egyenként ne haladják meg az 500 kB-ot.
- a cikkbe beillesztésre kerülő képek helyét és az esetleges képaláírást adják meg a szövegben, a képeket ne illesszék be a cikkbe, hanem küldjék mellékletben.
- ügyeljenek a helyes gépelésre, futtassanak helyesírás-ellenőrzést leadás előtt.
- ügyeljenek az iratátírás, forrásközlés pontosságára.
- az évszázadokat arab számmal, a dátumokat a következő formában tüntessék fel: „1632. július 23.” („1632.07.23.” és hasonló formátumok kerülendők!) Lábjegyzetben az „1632. júl. 23.” is megfelelő.
- a felhasznált műveket és levéltári anyagot lábjegyzet formájában hivatkozzák, külön irodalomjegyzéket nem szükséges készíteni.
- idézeteknél mindig adják meg a forrást.
- a felhasznált szakirodalmat/iratokat egységesen a következő szabványos formában adják meg:

Könyv:

Kovács István: A könyv. Bp., 2000. 50-55.

További hivatkozások esetén: *Kovács I.:* i. m. 62-64.

Ugyanarra a műre történő egymást követő hivatkozások esetén: Uo. 75-77.

Folyóiratcikk:

(3 vagy több szerző: et al., annál kevesebb: név szerint):

Darvas A., Kiss I., Jónás Á.: A folyóiratcikk címe. In: *Élet és Irodalom* 1.(2005.) 10-13.

Elektronikus:

Mint folyóiratcikk, és a részletes hivatkozásban fel kell tüntetni az URL-t és lehetőleg a letöltés dátumát:

Darvas A.: A folyóiratcikk címe. *Élet és Irodalom Online* (2005. június 12.).

<http://www.es.hu/pd/display.asp?channel=PUBLICISZTIKA0637> (Letöltés dátuma: 2006. aug. 20.)

Levéltári irat:

Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára (továbbiakban: MNL OL) P 2018 Tomcsányi (Tomcsini) család vásárosnaményi levéltára, 1. cs. 1. tétel Tomcsányi család évre rendezett iratai, 1603.

Magyar Nemzeti Levéltár Pest Megyei Levéltára (továbbiakban: MNL PML) IV. 3. c/2. Pest-Pilis-Solt vármegye nemesi közgyűlésének iratai, köz- és kisgyűlési iratok, nemességi iratok (acta nobilitaria) 1792. fasc. 2. nr. 1988.

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy válogasson a beadott cikkek közül, későbbi számra halassza megjelentetésüket, a terjedelmesebb írásokat több részre bontva közölje le. A szakirodalmi összefoglalásokkal szemben előnyben részesülnek a primér források felhasználásával készült, egyéni kutatómunkán alapuló cikkek.

Nem megfelelő színvonalú, a családfa-kutatáshoz vagy az egyesület tevékenységéhez nem kapcsolódó, korábban máshol már megjelent írásokat a szerkesztőség nem fogad el közlésre.

A cikkeket MS Word formátumban a matrikula@macse.org címre várjuk.

Köszönjük leendő szerzőink munkáját, fáradozását!

A szerkesztőség

MACSE

H-1111 Budapest
Budafoki út 10/A

matrikula@macse.hu

Adószám: 18213056-1-43

KSH: 18213056-6499-529-01

Egyesületi tisztségviselők:

Reicher Péter
elnök

Lakatos András Sándor
elnökhelyettes

Gelei Judit
pénztárnok

Babcsányi Judit
titkár

Mihalik Béla Vilmos
titkár

Solymosi Tamás
titkár

Péchy Gáspár
titkár

Skoumal Krisztián
titkár

Gonda István
Felügyelő Bizottság elnöke

Cseresnyésné
Bécsy Zsuzsanna Margit
Felügyelő Bizottság tagja

Szakály József
Felügyelő Bizottság tagja

Látogassa meg
webhelyünket:

<https://www.macse.hu>

Dr. Babós Lajos

ŐSI LACHÁZI NAGYCSALÁDOK

Dr. Babós Lajos

ŐSI LACHÁZI NAGYCSALÁDOK

2020-ra tervezett megjelenésű

könyvének borítója

